

Národní shromáždění.

136. schůze.

V Praze, 30. března.

Dnešním dnem, — tak se určitě počítalo — mělo vstoupiti N. S. do předposledního týdne svého života. Tou chvílí je konec jeho nedozírným a možností není vyloučena, že se bude zasedati ještě také po 10. dubnu.

Dvě důležité předlohy byly dnes projednány ke zvelebě stavebního ruchu. Jednou se poskytují státní podpory do 40%, druhou daňové slevy pro novostavby. Zpravodaj inženýr Nekvasil a ministr veřejných prací Hampl vyložili dosah a důležitost obou státních akcí těchto.

Sněmovna schválila zákon, kterým zřizuje se poradní sbor pro tělesnou výchovu. To jest instituce docela nová, jejíž účinky jeví se mohou blahodějně, bude-li účelně vykonávána.

Několik hodin trvalo, nežli mohl být vyřízen konečně zákon o státní vlajce, státních znacích a státní pečeti. Nebylo postupováno ve věci té správně. Takové státní důležitosti musí se projednati rychle a hladce po předchozí úvaze, a průpravě. Nesmí se stát, aby se dělo, čeho jsme byli svědky. Napřed se podala vládní předloha, potom konala se teprve dodatečně o ní smíšená expertisa, pak se vykonaly některé změny výborem ústavním a podán referát. Ale ještě dnes opět rokoval ústavní výbor za přítomnosti znalců o těchto choulostivých otázkách. Nedostí toho. Když byl již na řečnické tribuně promluvil zpravodaj dr. Hnídek, jednání bylo přerušeno, protože vyskytly se námitky různého druhu: proti známce na lvu malého státního znaku, jejíž původ nemohl být s celou bezpečností zjištěn. Byl vytýkán dualistický ráz jeho. A jiné se ozvaly hlasy odporu. Také slovenské. Předloha přikázána teď místo ústavnímu výboru, jedině kompetentnímu, nevíme proč, konferenci předsedů klubovních a bylo řečeno, že přestávka ve schůzi plenární potrvá půl hodiny. Trvala celé tři hodiny.

Po ní všechny znaky, vlajky, a pečeti byly za praskrovné presence přijaty tak, jak je byl výbor ústavní doporučil, když byly historikové a heraldikové prohlásili v něm, že musí být takové jako jsou a jinaké být nemohou. Klub Národní Demokracie dal svým členům o hlasování volnost, které také někteří užili, vyšedše před ním.

Jednotlivé číslo ve všední dny za 10 haléřů, v neděli (s přílohou) 12 haléřů.

Čís. 90.

Ve středu, 31. března 1920.

Ročník CCXLI.

ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA

(PRAŽSKÉ NOVINY.)

Národní shromáždění.

(136. schůze.)

V Praze, dne 30. března.

Pracovní schůze.

Dalším vysoce významným bodem byl zákon o státní vlajce, znacích a pečeti. Dlouho trvalo, než bylo možno Národnímu shromáždění předložiti návrh tohoto zákona. Již sice v dubnu m. r. zřízena byla znaková komise, která však nemohla ničeho definitivně stanoviti, dokud nebyla ústava schválena, neboť státní znaky jsou symbolem celého státu, tedy i jeho celého rázu. Proto se spokojila tím, že v květnu prohlásila dosavadní znak království Českého za provisorní státní znak republiky Československé. Teprve dnes schválilo N. S. definitivní úpravu všech těchto otázek. Řešení vlajky v nynější formě odůvodňuje důvodová zpráva tímto způsobem: Pouze toto řešení umožňuje, aby všechny barvy splyvaly v organický celek, takže již vlajka znázorňuje nedílnost našeho státu. Vlajka vyhovuje úplně estetickému principu vlání a směru. Modrý klín vyznačuje ideové tři pahorky ve slovenském znaku; klín jest také jednou z nejstarších českých heraldických figur. Kromě toho je řešení výhodné i tím, že vlajka se na první pohled liší od vlajek ostatních států, které mají tytéž barvy. Co se týče znaku se uvažovalo dlouho o t. zv. legionářském znaku, ale usouzeno, že tento znak není vhodný už z toho důvodu, že seskupení čtyř znaků na čtyřech štítech není výrazem úzké nespokojenosti a splynutí jednotlivých území v jediné státní těleso. Konečně bylo nalezeno pro malý státní znak velmi vhodné řešení: Znak ten má tvořiti český lev, tudíž znak historického státu českého, jenž na srdci svém, tudíž na místě nejčestnějším, chová znak slovenský.

Střední znak bylo nutno vytvořiti tak, aby v něm byly zastoupeny znaky všech hlavních zemí, které tvoří náš stát, tedy i Podkarpatské Rusi, která však nikdy znaku neměla, a znak musil tudíž býti teprve vytvořen. Byl zvolen štít rozpuštěný, v jehož pravé polovici jsou v modrém poli tři zlatá břevna, v levé polovici pak v bílém poli červený medvěd. Barvy byly voleny dle místních přání a medvěd byl zvolen proto, poněvadž přichází v místních znacích městských a jest tudíž vhodným symbolem znakovým. Veliký znak konečně obsahuje znaky všech politicky významných součástí států, tedy Čech, Moravy, Slezska, Slovenska, Podkarpatské Rusi, Těšínska, Opavska a Ratibořska. Heslo „Pravda vítězí“ na stuze pod štítem bylo heslem, pod nímž táhlo poselství husitské k sněmu basilejskému a kterého užíval Jiří z Poděbrad. To jest historie a význam dnes schváleného zákona.

Leč ani tento zákon nebyl přijat úplně hladce. Ještě dopoledne jednal o věci ústavní výbor, který musil projednati některé námitky, týkající se zejména malého znaku a vlajky. Po slyšení expertů zejména prof. Friedricha, dra Štecha, prof. Kysely a dra Matějčka, se však usnesl trvati na původním návrhu. Ale ještě v poslední chvíli byly činěny některé námitky, týkající se hlavně vlajky a malého znaku. Proto předseda Tomášek přerušil schůzi na půl hodiny, aby o věci se poradila konference klubovních předsedů. Avšak půlhodinová přestávka se protáhla na přestávku tříhodinovou. Byly konány i porady v klubech i mezi klubovními předsedy, jichž účastnil se i ministr Švehla, a výsledkem bylo, že nebyl podán žádný pozměňovací návrh a že o zákonu bylo hlasováno bez debaty. Všechny strany hlasovaly pro vládní návrh, pouze strana lidová a slovenský klub nebyl při hlasování v zasedací síni přítomen.